

ТОШКЕНТ ОКШОМИ

№181 (4579).

11 АВГУСТ 1981 й.

СЕШАНБА

Газета 1986 йил 1
июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тиний.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ



СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК— АССОСИЙ ШИОРИМИЗ



Қутбиддин Хусниддинов 16 йилдан буён бадиий буюмлар фабрикасида тинув машиналарини соловчи механик бўлиб ишлаб келади. Унинг участкасида 60 та тинув машинаси мавжуд. У маъмури машиналарнинг тўхтовис ва сифатини ишлашни таъминлаб келипти.

ДУСТЛАРИМИЗ МУНТАЗИР ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКА КЎРГАЗМАСИГА

БҮГҮН

Ўзбекистон ССР Раёсатининг 20-июл куни Тошкент шаҳрида ўтказилган Ўзбекистон ССР Маданият қўшма кўргазмаси бўлиб иш бошлади. Бу кўргазмада Ўзбекистон тасвирий санъатининг энг яхши намуналаридан юздан ортиқ намуна қўйилган. Республиканинг тасвирий санъати намуналаридан—Ўзбекистон халқ рассомлари Р. Аҳмедов, А. Абдуллаев ҳамда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат ар-боби, Ўзбекистон Ленин комсомол мукофоти лауреати Рузи Чориевнинг асарлари кўргазманинг асосий қисmini ташкил этади.

Душанбелликлар, шунингдек, республикамизнинг ёш мўйқалам уstadлари бўлиши О. Нобокон, И. Охун, М. Шувалова ҳамда истеъдодли рассомлар Ш. Абдурашидов, Ўзбекистон Ленин комсомол мукофоти лауреати Ж. Умарбеков, А. Мирзоев, Б. Жалоловларнинг асарлари билан ҳам танишишлари мумкин.

• Диққат, янгилик! ҚУЛАЙ ВА ШИНАМ

Ушбу беш йилликда шаҳримизда 9-16 қаватли уй-жойлар қурилиши микёси кенгайди. Шу билан бир қаторда бу уй-жойларнинг ва жамоатчилик биноларининг архитектура-планлаштириш ва конструкция ишларини ҳозирги замон талабига жавоб берадиган даражада яхшилаш вазифаси ҳам қўйилган. Ана шу мақсадни ҳал этиш мақсадида 2-ўйсозлик қўшма кўргазмалари бир мунча яхши планлаштирилган лойиҳа асосида 1-ТСП серияли тўқин қаватли уйлар ишлаб чиқаришга киришти.

Ҳозирги пайтда за-водда олиб борилаётган реконструкция ишлари буюмлар тайёрлаш технологиясини тубдан ўзгартириш имконини беради. Эски тизимда ус-куналар ўрнида энди-ликда конвейер линия-лари ишлайди, рекон-струкция ишлари Тош-кентнинг 2 минг йил-лик юбилейига тугат-ланади. Ана шуна қўшма кўргазма 200 минг квадрат метрлик кўпроқ ҳажмда уй-жой ишлаб чиқариш қувва-тига эга бўлади. Шу билан бирга уй блоклари-нинг сифати яхши-ланади.

Корхона қувватини ошириб

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, беш йилликнинг биринчи йили топириқларини муддатидан илгари бажариш учун кураш-ётган Тошкент ёғ-мой комбинати коллектив қувончли ютуқларини қўлга кiritиб келипти.

Чунончи ярим йиллик план барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажари-лди. Ҳушдадан, ўтган олти ой мобайнида пландан ташқари 707 минг сумлик ёғ-мой маҳсулотлари реализа-ция қилинди. Нати-жада 1981 йил учун қабул қилинган соци-листик мажбурийат муд-

датидан ярим йил илгари бажарилиди. Комбинатда ишлаб чиқариш қувватини ошириш мақсадида қўш-гина тадбирлар амалга оширилмоқда. Бир қатор цехлар қайта ре-конструкция қилинди, янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Ма-салан, биргина марга-рин цехининг ўзида

бир неча янги мосламалар ишга туширилди. Ёғ экстра-ция заводида ҳам маҳ-сулот ишлаб чиқариш унумдорлиги планга нисбатан 1,7 процент ўси.

Корхонада Улуғ Ок-тябрнинг 64 йиллиги шарафига социалистик муСОБАқа ажи оляпти. Беллашувда комбинат-нинг М. Исоқова, Р. Юсқасея, Е. Пулатова каби ишчилари пешқа-дамлик қилишяпти.

ТОШКЕНТ — ЖАҲОНГА ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАРГА

БҮГҮН

«Ташавтоматика» за-води йил бошидан бери чет элга экспорт қил-ган ҳолодликларнинг сиртки қисmini бўйидиган ҳамда сову-тич аппаратларини си-кайдиган қамарлар са-они юз донага етди. Ушбу корхонанинг маҳсулотларига бўлган эҳтиёж йил сайин ор-тиб бормоқда. Монго-лия Халқ Республика-си, Вьетнам Социали-стик Республикаси, Бол-гария ҳамда Куба ре-спубликалари корхона-нинг доимий буюртма-чилари бўлиб ҳисобла-нади.

Шаҳримиздаги Қўй-лик массиви қуддан-қун қўрқамлашмоқ бўлаёт-ган энг кенжа массив-лардан биридир. Бу ерда қад ростиётган машиной-маданий ҳамда турар жой бинолари ўзининг чиройли архи-тектура қўрғинини бил-лан масенв ҳуснига-хус қўшмоқда. Бирги-на «Қўйлик-5Б» микро-районда йилнинг би-ринчи ярмида 500 хо-

КЕНЖА МАССИВ ЧИРОЙИ

БҮГҮН

«Қўйлик-5Б» микро-районда А. Закулидов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси 2-монтажчилар бошқар-маси бригадалари бил-лан ҳамкорликда икки-та беш қаватли 50 ва 70 хонадонга мулк-ла-

ЧИРОЙИ

БҮГҮН

ланган истиқомат би-ноларини фойдаланиш-га тахт қилиб қўйди. Ушбу биноларга 21-қу-рилиш бошқармаси пар-доловчилари сифати-да қилиб сайқал бериш-ди.

Маскур коллективлар йил охиригача шундай қуриб битказишга қатъий сўз беришяпти.

НАШРИЕТ ТУҲФАСИ

«КИЙИМ-КЕЧАК НОМЛАРИ»

БҮГҮН

Ўзбекистон ССР Фан-лар академияси наш-рият тилишуос оли-ма М. Ахмедовна-нинг «Кийим-кечак номлари» монография-си «Академик» савдо дўконларига чи-қарди. Монографияда ҳозирги ўзбек тили-нинг профессионал лексик қатламларидан бири — кийим-кечак номлари этно-лингвистик планда қадимий ёзма манбаларга со-лиштирилган ҳолда таҳ-

лид этилади. Шунинг-дек, унда ўзбек тили кийим-кечак номлари-нинг лексик-семантик, грамматик ҳусуят-лари ёритилган. Китоб тўқин қис-дан иборат бўлиб, унда миллий лойснинг энг қадимий ва ҳозир-ги лойлар ҳусудда атофюнда мулоҳаза юритилади.

Ҳар йили Фанлар академияси нашрият тилишуосликка онд 100 дан ортиқ ана шундай монография ва китобларини босма-дан чиқаради.

• МАДАНИЙ УЙЛАРИДА

«БАЁТ» САФАРГА ХОЗИР- ЛАНМОҚДА

Яқинда Украинанинг Закарпатье ўлкасида Октябрь район 8-мада-ний уйи қўйилган. «Баёт» вокаль-хорео-график ансамбли кол-лективига тақлимнома келди. Тошкентлик ҳа-васкорлар Украинани ўз маҳоратларида на-мойини эгшига тақдир қилинган эдилар. Шу кунларда коллектив ана шу сафарга қизинг ҳозирлик қўрмоқда. Қарошлар ҳузурда намоийн эгши учун ре-пертуардаги энг яхши асарлар тайинмоқда, янги номерлар ҳозир-ланмоқда. Программа-га ўзбек, тожик, турк-ман, рус, украин, ёғ-гон ва бошқа халқлар-нинг кўнж ва рақс-лари киритилган.

Маълумки, ўтган йи-ли Польшанинг Зелена Гура шаҳрида ўтказилган IX Халқаро фольклор санъати фе-стивалида «Баёт» ан-самбли ҳам иштирок этиб, санъат илосман-дари олиқшига сазо-вор бўлган эди. Кол-лектив фестивалда лау-реатлиги ўнвонга ҳам-да уч медал билан тақдирланди. Ана шу сафардан кейин ан-самбль Наманган, Бу-хоро, Сирдарё, Жиз-зах ва Тошкент област-ларида 160 дан ортиқ концерт берди. Айниқ-са, Жиззах қўлини ўз-лаштиришдан бун-дирлар ҳузурда бе-риладиган концертлар кат-та муваффақият қо-зонади.

«Баёт» халқ ансамб-ли 40 кишилик инсанди-ни ташкил қилиш мақ-сади билан шу йил-нинг 10 август кунини Львовга иқтиб кетади.

А. СУЛТОНОВ.

турмуш шаронлари билан қизинди, пахта териш машиналарини яратувчилар билан дўстона суҳбатлашди.

• Америка Қўшма Штатлари Коммуни-стик партияси Марка-зий Комитети Сисий бюросининг аъзоси, АКШ Компартияси-нинг «Проблеми мира и социализма» журна-лидаги вакил Жеймс Вест Ўзбекистонда меҳ-мон бўлиб турибди. У Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари бил-лан танишди, Самар-қандга сафар қилди.

10 август кунини Ж. Вест Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетиде қабул қи-лди.



• Бинокорлар беш йиллик вахтасида

Янги кўприк қурилишида

Республика пойтах-тининг янада ободонлаш-тиришининг истиқбол-линига мувофиқ Ки-ров районидеги Хуш-шид кўчасини Ленин проспекти ёнидан Аҳ-мад Доғиш кўчасига да-вом эттириш қўзда тутилган. Шу кунларда ушбу кўчаларни туташ-тириш учун Бўёсув ка-нали устида янги кў-прик қурилиши олиб бориляпти.

— Ҳақиқати 120, энг эса 35 метрни та-шиб этилиган бу кў-прикни келас йили фой-даланишга топшира-миз, — дейди 13-қўри-қнинг отрядининг ка-та масъули Б. Лигамин.

Кўприкни кўтариб турувчи узакан усти-да, канал ёнида авто-мобиллар учун та-рақлар ташкил этила-ди.

Ҳозир улар қўлат-тир 635 тонна юк кў-та-ра оладиган «Сумито-мо» текинкаси ёрда-ми-да каналнинг ўнг қи-ргонига кўприк қозил-ларини қозилмоқда. Бу қўлат қозилар устига

темир-бетон плиталари ётизляди. Айрим қурилиш ма-териаллари Горный шаҳридан олиб келин-моқда. Халқлар дўст-лиги ордени нишондори бригадир Анатолий Ма-ринич малакали кў-приков. Шунинг учун ҳам у бошлиқ бригада самаралли меҳнат қи-либ аниқлавиш меҳнат бай-рамлари — қурувчилар кўчсини меҳнатда янги ютуқлар билан қўти-ришди. «Ташгипро-транс» институти меҳ-монлари томонидан тайинланган янги кў-прик шаҳримиз маржа-нидаги серваторно кў-чаларда автотранспорт-лар эркин ҳаракат қи-лиши учун катта қу-лашис яратилди.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТДА: кўприкни созувчилар (чадан тиг-га) катта мастер Борис Лигамин, бригадир Ана-лий Маринич ва арма-турчи Дитрий Кочен-ковлар.

Автор фотоси.

• Советлар ҳаёти

ДЕПУТАТ ҲИСОБ БЕРДИ

Пойтахтнинг Собир Раҳимов районидеги қирқдан ортиқ микро-участкалар, маҳалла ва ЖЭКларнинг кўзга қўйилган жойларида «Бугун депутат билан учрашув бўлади», де-ган сўзларни тез-тез учратиб муқим. Шун-дай учрашувлардан би-ри «Ўзбэктрансхитех-ника» тақриб-экспер-иментал заводининг ра-дио-механик, комму-нист, ёш ишчилар му-раббийси Валентин Дитриевич Циганков билан бўлиб ўтди. 152-сайлов округининг сай-ловчилари унга бир не-ча нақалларни топи-ришган эди.

Валентин Дитрие-вич маҳаллий Совет-ларга бўлиб ўтган сай-ловлардан буён ўз сай-

ловчилари томонидан берилган нақалларни қандай амалга ошири-лганлиги, ўзининг депу-татлик вазифасини, ма-ҳаллий Совет, унинг органо-лари томонидан берилган топириқлар, янги қандай бажарила-ганлиги ҳақида сўнгги учрашувлда сўзлаб бер-ди. Депутат районда амалга оширилаётган ҳужалик ҳамда икки-моний-маданий қурилиш-ларни, Тошкентнинг 2-минг йиллигини нишон-лашга тайёргарлик тў-ғрисида Совет қабул қилган қарорнинг амал-га оширилиши ҳақида тапширди. Сайловчилар-нинг кўпгина саво-лига жавоб берди. Халқ депутатларининг ўз сай-ловчилари билан янги-дан муносабатда бўла-

ётганлиги унга берил-ган нақалларнинг икки-та қисми томонидан ўз аксини топиқда, ўз сайловчилари билан бир-галикда мақсад ҳамда болалар боғчаси терри-ториясини ободонлаш-тиришга, сайлов округи атрофида жойлашган кўчалар ва электр ёри-тиш ускуналарининг ре-монт қилиниши амал-га ошди.

В. Д. Циганков меҳ-натда ҳам худди ҳаёт-дагидек ўз ҳамкасб-лари намуна бўлмоқда. У юқори малакали му-тахассис, қудалик нормасини икки бара-бардан адо этмоқда. Ёшлар мураббийси ол-ти ёш ишчига радио-механик касбини қўти-рилди ўргатди.

31-қурилиш бошқар-маси бинокорлари Сер-гей массивдаги 4-мик-рорайонда 80 кварти-рали беш қаватли уй-жой биносини мулкати-дан илгари қуриб бит-казишди. Ушбу бинола сайқаллаш ишларини амалга ошираётган комбинат 1-пардоз иш-лари бошқармаси био-нокорлари орта-инди ш-у бинони ўз эгаларига топиришга ҳаракат қилишмоқда.

Т. ҲАКИМОВ.

ТошДУ студенти.

• МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ—81

ОТРЯД НАЗАРБЕККА КЕЛДИ

Шу кунларда рес-публикада бунёд этилган қурилиш объектларида студент-лардан иборат студент-гайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Тошкент политехника институти механика факультети-

нинг 50 дан зиёд 2-курс студентлари зил-лабдан зарар қўрган «Назарбек» совхозига қўйилган турар қўриқ посёлкасини бунёд этишда, шунингдек бу ерда қурилаётган 140 ўрнли болалар боғчасини тиклашда

гайрат-шиқоат кўрса-тиляпти. Студент-бунёд-чи о-р-лар «Назарбек» совхоз-ида қурилиш ишлари-ни олиб бораётган «Промгосстрой» й-трестининг 97-механи-зациялаштирилган қў-ма колонишининг ўқичи-си эди.

А. СУЛТОНОВ.

РАНГУН. Бирма со-циалистик программа-ларини БСППнинг IV съезди ўз ишчи ла-вом этирмоқда. Съезд-да партия Марказий Ко-митетининг Бош секре-тари У. Сан Ю. БСПП Марказий Комитетининг

сиёсий докладини қил-ди. У айтиди, партия мақсаладиган барча жа-моат тақсирлотларининг фойдалигини йўналтириб турувчи бирма жамия-тининг раҳбарлик қи-лиши.

БСППнинг III съезди, дан бўлиб ўтган тўрт йил мобайнида 800 мингдан кўпроқ киши партия аъза-сига кирди. БСППга аъзо бўлган кишилар шу йил 21 январда 1 миллион 500 минг ки-

ратилган сиёсий йўлини тўла-тўқис қўллаб-қув-ватлаганлигини на-з-ҳор этилди. Бу наара-нда, дейилган ҳужжатда, хотин-қизларга муҳим ўрин берилмоқда. Хо-тин-қизларнинг про-фессинал тайёргар-лигини яхшилаш ва уларни икитомий ҳа-да меҳнат фаолиятига ан-тироқ жалб этиш тў-ғрисида қарор қабул қилинди.

МЕДЕТАН ЛЕНТАСИДАН

• ПРАГА. Чехослова-киянинг Пльзень шаҳри-даги «Шкода» бирлаш-маси металлургия заводи-нинг пўлат эритувчила-ри Совет Иттифоқда ишлаб чиқариладиган си-мни 25 тонналик электр ёй печиде биринчи марта пўлат эритдилар. Янги печда эритилган пўлат атом энергетика маши-

насозлиги эҳтиёжлари учун фойдаланилади. Пльзеньдаги корхона Зағоро Нитисоний Ер-дан кенгаш доирасида ана шунга иктисослашмоқда.

Электр ёй печининг фойдаланишга топири-лиши бирлашманинг ме-таллургия босқисини мо-дернизация қилишда муҳим марра бўди.

Унинг монтаж қилиш-да совет мутахассислари ерлашмоқдалар.

• БОНН. Июль ойида ГФРда ишчилар армия-си 1.246.200 кишига ет-ди. Меҳнат масалалари билан шуғулланувчи фе-дерал бошқарманинг Нюрнбергдан хабар бе-ришича, мамлакатда иш-чилар икки ойига нис-

батан 11 процент кў-пайиб, меҳнатга яроқли аҳолининг 5,3 проценти-ни қамраб олган.

• ТЕХОВ. Эронда чи-қадиган газеталар од-маларини қўриб булшига олиб кетган бошда пор-тлашлари ҳақида хабар беради. Исфаҳан, Ма-ш-ҳад, Хамдан ва мамла-катнинг бошқа шаҳар-ларида портлашлар рўй берган. Кейинги ҳафта давомида аксинини қоз-иб гируҳлар Арак шаҳ-

ҳарбий хунтага топи-риб, истефо берган. Президент Санта-Крус департаментда кўз-го-лон кутарган қўшнлар-нинг раҳбарлари ге-нераллар Луисо Анес ва Натан Бушнинг талаби-га мувофиқ истефога чиқишга мажбур бўл-ган.

• ЛИМА. Бу ерда олиб-ётиган хабарларга кўра, Боливия прези-денти генерал Гарсиа Меса ўз вазонларини мамлакатдаги ҳукмрон

ҳарбий хунтага топи-риб, истефо берган. Президент Санта-Крус департаментда кўз-го-лон кутарган қўшнлар-нинг раҳбарлари ге-нераллар Луисо Анес ва Натан Бушнинг талаби-га мувофиқ истефога чиқишга мажбур бўл-ган.

• ЛИМА. Бу ерда олиб-ётиган хабарларга кўра, Боливия прези-денти генерал Гарсиа Меса ўз вазонларини мамлакатдаги ҳукмрон

ҳарбий хунтага топи-риб, истефо берган. Президент Санта-Крус департаментда кўз-го-лон кутарган қўшнлар-нинг раҳбарлари ге-нераллар Луисо Анес ва Натан Бушнинг талаби-га мувофиқ истефога чиқишга мажбур бўл-ган.

• ЛИМА. Бу ерда олиб-ётиган хабарларга кўра, Боливия прези-денти генерал Гарсиа Меса ўз вазонларини мамлакатдаги ҳукмрон

**ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЖАМОАТ
ТАРТИБИ, ОБОДОНЛАШТИРИШ
ВА САНИТАРИЯ ҚОНДАЛАРИ**

ой-
ар,
ар,
ар,
ак-
да)
ук-
ат-
ри,
ар,
бо-
са-
ва
дик
ке-
ар-
лар-
аъ-
ор,
аш-
фа-
те-
ора
ар,
ўз
ўт-
тиб
он-
гал-
ан,
ови
орт-
ла-

• Ишчи ўз ҳамкасби ҳақида

БАРЧАМИЗГА
НАМУНА

ыр-
 жи-
 иш-
 ида
 жа-
 ида
 дук-
 иул
 ыр-
 лда
 му-
 ли-
 сим
 ы;
 ЭК.
 ари
 гов-
 гар-
 бан-
 лар
 би-
 ри;
 ар-
 за-
 ут-
 рия
 хо-
 кла-
 дук-
 ва
 таш
 ан-
 гар-
 дор-
 и.
 рни
 ан-
 гар
 но-
 либ
 ми-
 ёки
 ати
 ли-



Шахримиздаги политехника институтининг 4-курс студентларидан юздан ортиги «Малича» корхонасининг янги уч қаватли корпусини тиклашда иштирок этишмоқда. Шу кунларда корпуснинг биринчи навабти қурилатди.

СУРАТДА: ялгор студентлардан (чапдан ўнгга) С. Сорнин, М. Муинилов, К. Усмонов ва А. Тошмухаммадовларни кўриб турибсиз.

Х. Мирзаканитов фотоси.

Республика буйлаб

ва
паш
ан-
тар-
пор-
и.
рни
пан-
гар
но-
либ
ми-
ёки
ати
ли-



ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР КИЛАДИЛАР

Троллейбуснинг янги тури

Йилдан бери энг кўп хараид қилмаётган мамлакатдир. Бу троллейбуслар СССРдаги ўнлаб шаҳарларнинг қишқаларида қатнамоқда. Совет Иттифоқининг кагга буюртмалари корхоналарида ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун асос бўлади, деб ўқитиб ўтади Ф. Делэмский. Хазир беш ҳар йили 380 та машина ишлаб чиқариётган бўлсан, беш йилликнинг охирига бориб, йилга 500 тагача троллейбус тайёрлаб чиқарамиз.

Милитаристик тайёргарлик

кишига етказиш мўлжалланади.

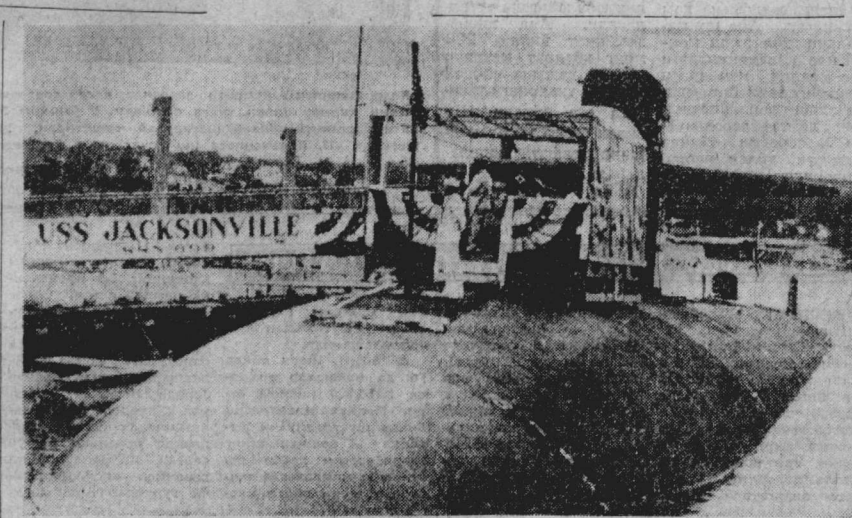
Маблағ ажратиш АҚШда амалга ошириладиган ҳарбий ишлар учун маблағларни қўпайтириш программасини кичик бир қисмингина ҳолос. Маълумки, яқин беш йил мобайнида ҳарбий тайёрийлик учун сарфланадиган маблағ 1,5 триллион доллардан иборат бўлади.

ВАШИНГТОН ВА ПЕКИННИНГ КИРДИКОРЛАРИ

ора-
тон
кур
қо-
на-
той
н г
аги
ри-
инг
ри-
нга
лид
ид-
ида

ЗҰРАВОНЛИККА
ҚАРШИ

ТУАҢЛИК. Эқвадор аграр ислохот на ерларни улаштириш институти мамлакат қишлоқ хўжалигида янгилик ер эгалари — асосийликчилар дўра-бўраликни қарши кескин чоралар қўрилишини талаб қилди. Институти эълон қилган хўжалиқта ердан фойдаланишининг мамлакатда қаққилиб келётган ярим феодал системаси экономикага катта зарар етказаетганилини уқтириб ўтилади. Икунда катта ер учасмаларида аёз бўлган ер эгалари мойднвлари қаровизли қолдиришмоқдалар. Аини вақтда эқвадор деҳқонлик ва қўчилиқчи ерсиэлик ва қўчилиқчиликдан азоб чекиб ярим оҳ ҳолда кун кечинишмоқдалар.



АҚШ. Америка Қўшма Штатларининг ҳарбий-денгиз нучлари қуроллари сафига яна бир «Джексонвилл» (суратда) урувчи атом ер ости кемаси қўшилди. У Гротон (Коннектикут штати)да яратилган.

2 ТОШКЕНТ
БЕГ. **ОКШОМИ**
11 АВГУСТ, 1981 й.

С. ЧИНАЕВ,
В. П. Чкалов ном-
ли авиация ишлаб чи-
қариш бирлашмаси-
нинг фрезерчиси.

и — «Ф—18» бомбардимончи қирувчи самолётларни, ердан

тадқиқот ишлари учун
жуда кўп маблағ аж-
ратилади. Америка
қуrollи кучлари сони-
ни 2 миллион 100 минг

мобайнида ҳарбий тай-
ёргарлик учун сарф-
ланадиган маблағ 1,5
триллион доллардан
ибorat бўлади.

нақтда эквадор деҳқон-
ларининг кўпчилиги
ерсизлик ва қашшоқ-
ликдан азоб чекиб
ярим оч ҳолда кун
кечирмокда дор.

АҚШ. Америна Қў
сонвилла (суратда) у
тилган.

шма Штатларининг ҳарб
рувчи атом ер ости кема

ий-денгиз нучлари қуролла-
си қўшилди. У Гротон (Н

ри сафига яна бир «Джек-
Коннектинут штати»да яра
АП—ТАСС фотоси

—

ҚАЛЪА ТАРИХИ ВА ЖАМОЛИ

Андижон — Ғрта Осиёдаги энг қадимий шаҳарлардан бири бўлиб, араб халифалиги ислоҳоти килган даврларда «Андижон» номи билан аталган. Андижон XVI асрнинг бошларида Фарғона vodiysининг маркази ва энг йирик шаҳри саваларди.

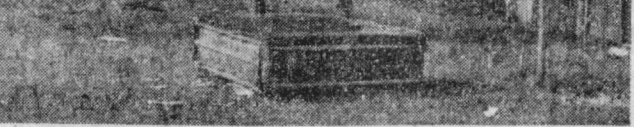
Машҳур Ғбек олими, шоири ва сайёҳи Заҳриддин Муҳаммад Бобур ҳукмдорлик қилган даврда Андижонда ҳужалик, фан ва маданият раванж топанган, ривожланган. Бобур ўзининг «Бобурнома» китобида она шаҳрини: «Ошдики во- бир, меваси фаровон, қовчи ва узуми яхши бўлди. Навоий маҳалида позис бошлади қовчи сотмок расм эрмас... Андижон ношотишди ахшинок шошотиш бўлмас. Мовароуннахрда Самарқанд ва Кеш кўрғонидан сўнгра мулдин вауғроқ кўр- гон йўқиди. Ур дарво- заси бор... Тўқиз та- нов сув кирди. Бу қабилуриқ, бир ер- дан ҳам чиқмас... Энг туқурди...» деб та- рифлаган эди.

Кейинчалик пойтахт Қўқонга кўчирилган, шаҳар ўз маъини йў- қота бошлади. 1876 йил 9 январда Анди- жонга рус қўшинлари келган, шаҳарни ўраб турган девор ва дар- вазалари бўзиб ташла- нди. Хокон (Хозирги) тиси шаҳар кишлоғи ўрнига эса шаҳар ке- нгаша бошланди. 1902 йил 16 декабрда бўлиб ўтган қўчи оидола- тинингасида бутчи ша- хар харабига айланди. Қанчадан-қанча мусул- ман меъморчилик бўлган маинт, мала- са, уйлар, миносалар, қалъалар бўзилиб ке- тди. Қаттиқ шикастлан- ди. Бу харабаларни тўзатиш учун эса ҳу- куमत ҳеч қандай чо- ра кўрмасди. Кейинча- лик эса баъзи бир са- бабларга кўра яна бир қанча меъморчилик обидалари бўзилиб ташланди. Минг афсо- си: хозирги кўнда Ан- дижон шаҳрида бармоқ

ҳаммад-Али-Хал ф а) бошчилигида кўзголон бошланди. Кўзголон- чилар бу ердан Анди- жон шаҳрига йўл ол- ди. Йўл-йўлакай уларнинг сони ўсиб, 2 минг кишидан ортди. Шаҳарга қираверган кўзголончилар тўла- тўла қайтиб бўлиди, ҳар қайси тўлага те- гишли вазибалар топ- ширилди. 18 май ке- соат учларда кўзголон- чилар шаҳарга кел- га жойлашган. 20. Туркiston мунтазам қўшинлари 4-ротаси гарнизонига ҳужум қил- дилар. Тўқнашув нати- жасида ҳарбий гарни- зон жангчиларини 22 киши ўлди, 24 киши ярадор бўлди. Янган- вар тайёргарлиги бўл- маган ва қурол-яроғи но- чор кўзголончилар ҳужуми қайтарилди ва боштрилди. Дехқон омассининг ахши уюштакчилиги тўғри- да «Дукчи ошон» ва бошқа диний-феодал унсурлар кўзголонча- рабарлигини кўлга олди, ўз синфий ма- ссаларида бойлаш- мончи бўлилар. Бу ҳолат нисовардига кўз- голончи мағлуботига ўратган муҳим сабаб- лардан бири бўлиди. Пошхо ҳукумати кўз- голон яна қайтарил- маслиги ва халқни кўрнатиш мақсадида қаттиқ ўч олди. 12 июнь кўни Андижон шаҳрида халқ оидола- тинингасида «Дукчи ошон» ва унинг беш асосий са- доши, кўзголончи бо- шқилари лорга оиди бўлирилди. 226 киши ўлди, 777 киши эса қамок жазосига ҳукм этилди. Кўзголонча кў- тарган бир неча ки- шок ер билан яқсон қилинди. Ҳукмдалан, Мингтепа водийсига қарашли Қашғар, То- жик, Қўтчи кишлоқла- ри бўзиб ташланди, ақолиси ҳайдаб ю- борилди. Хакент водий- сида беш кишлоқ ер билан яқсон қилиниб, 700 га яқин хонадон вайрон этилди.

Андижон қалъаси 1918 — 1919 йиллар давомида шаҳарни бос- қилган ҳукумат қў- шинлари билан яқсон қилинди. 12 июнь кўни Андижон шаҳрида халқ оидола- тинингасида «Дукчи ошон» ва унинг беш асосий са- доши, кўзголончи бо- шқилари лорга оиди бўлирилди. 226 киши ўлди, 777 киши эса қамок жазосига ҳукм этилди. Кўзголонча кў- тарган бир неча ки- шок ер билан яқсон қилинди. Ҳукмдалан, Мингтепа водийсига қарашли Қашғар, То- жик, Қўтчи кишлоқла- ри бўзиб ташланди, ақолиси ҳайдаб ю- борилди. Хакент водий- сида беш кишлоқ ер билан яқсон қилиниб, 700 га яқин хонадон вайрон этилди.

Андижон қалъаси 1918 — 1919 йиллар давомида шаҳарни бос-



мачилардан ва чет эл- ли унсурлардан ҳи- мо қилишда катта роль ўйнади. Қалъада ўқлорчи оидори ва Қи- зил армия гарнизони жойлашган эди. Уш- ларда бутун Андижон вилояти бўйича ҳар бирида 150—300 ки- шидан нборат ўлаб босмачилар отрядлари гузилди. Бу отрядлар- га Фарғона ўлкаси бў- йича Мадаминбек номи- ли босмачи бошчилар қилар эди. Оқ твар дилчилар ердами би- лан босмачилар Жа- лолобод ва ўшнинг бо- сиб олдилар. Шундан сўнг Андижон шаҳри- га ҳужум қилиш учун тайёргарлик кўра бо- шландилар. Душман ҳу- жумини қайтарш ва шаҳарни ҳимоя қи- лишга тайёргарлик кўрида бошланди.

Шаҳарни ҳимоя қи- лиш учун завод ва корхона ишчиларидан қўлга оиди отрядлар ту- зилди. Коммунистлар билан бир сафда комсомол- лар, ишчилар, дехқон- лар ва намбагаллар турдилар. Душман ҳу- жумини қайтарш учун асосий бешта уюштка белгилаб оли- нди. Булардан энг халқлиси Андижон — ўш йўли ва гишт заво- ди атрофи эди. Душ- ман ҳужуми ҳам худ- ди шу томондан қил- ларди. Шаҳар ҳимоя- сиз асосий эътибор қалъа уюшчасига та- қабилан эди. Бу ерда қизил армия гарнизони — 80 солдат, 4 тўл ва 2 пулемёт турарди. Шаҳар ҳимоясида қўлга оиди милиция от- рядлари ишчи ва пар- тия дружинчилари катта роль ўйнадилар. Буларга П. П. Ники- форов, С. П. Кузнецов, И. П. Шимпанов, А. Тулқов ва бошқа ишчи револю- ционерлар бошчилиқ қилдилар. Темир йўл ва Андижон — 1 стан-

Совет ҳокимияти учун жанг қилиб ҳа- лок бўлганларин ҳақ

НОН ИСИ...

(ҲИКОЯ)

Дит-дитаб келат- ган ахлат машинеси бу гал ҳам унинг эши- ги оидидан ўтиб, нари- роққа бориб тўхтади.

Икки кўнда эи- замбил ахлат чела- ларни кўтариб маши- на томон оидиш бо- раётган ахлатни тобо- ра исаси қотди. Янги атас кўлгиланинг от- ларлари ахлат челаги- га тегиб келатганидан гаши келди, э нозик бармоқларига челақ бамилари ботиб, йони койгангидан — жақли чиқиди. ҳар қалай машина олдиға етиб борганда жақл қосаи тўлиб, лабларидан оиди чиқди.

— Фаросатсиз бўл- май ўларнинг... — деди у заҳар томиб ўз-ўзи на минглардан экан ма- шина орқасида катта- кон бектуркан билан ахлатларни ичкарига қайтарган кишига пи- санда қилиб.

Ахлатларни апи- латил ағдарётган бо- даларнинг орқасида турган бу аёл челақ- ларни зарда билан ерга қўйди. Бушган ахлат ишларини олиб қайтарган, еши етишлардан ошган бўлса ҳам тегиб юр- ган қўшни кампир би- лан қўришган киши бўлиди, дастурхо- ни эди:

— Илгарилари би- койилек эшигимизнинг рўпарасида тўхати- шарди. Бир-бало бўл- дим, тобора нари на- рилаб кеттишдик. Бир ишхонасига хат ёзиб адабини бериб қўйи- дейман, яна буларни- нг бола-чақаси бор- дир деб ўйлайсан-да!

Хотин-халая, бо- лаларнинг бағир-буғури билан бу гапларни ах- лат ташувчи эшитма- ди. Боятдан буюн бо- шқиларнинг қўлига ахлат ишларини дам-балам бўшатиб бе- раётган бу киши унинг челақларини ҳам а- гдармоқчи бўлиб ше- килли, белкурчани ма- шинага тираб челақ- ларни қўйди. Чў- дию, худди қайиқ- сув қўйилгандек жон ҳолатда қўлини тортиб олди. Атас қўлига ах- лат шундай ўқрай- ланиб, агар енида ну- роний кампир бўлма- ганди... У ерда ўтми- ган ахлатларни маҳл аралаш белкурчи билан сийриб олдию, белку- ракига машина ор- қасига ушқотириб, шо- фёр енига ўтиб кетди. Машина дит-дитаган- ча олдинга сийлиди... Йон-йон чийиб кет- ган атас қўйлақка аёл челақларни кў- тарган машина ортла- ниб юрмоқчи экан бўл- ди. Лекин машина бошқа кўчага сийрилиб кетди. Аввалига «ҳай-ҳай» ашиб машинани тў- хатмоқчи бўлган хо- тин халая атас қўй- лақни эзликларга кў- лари тўчи билан жим бўлиб қолишди. Ахлат тўла челақлар- дан бриннинг юзида лорига нота ион, ик- кинчисида туғуруқчи иссиқдан қозқичиб, дона-дона бўлиб ётган боп лагачи ош. Кам- пир еқасни ушлаб

— Уруш тўғиб қол- ган эди. Сан билма- йди, «заборни» бу- ларди. Ҳукумат одам бошга тўқмаб нон берарди. Бир кўни одам раҳматлик нон дўкон оидидан уру- ш «заборни» қотоз- ларни топиб келди. У пайларда «забо- ни» йўқотиш от кў- қотиш билан баробар эди. Сўраб-сўришти- риб оғасини топилиб, Ҳеч эсимдан чиқмай- дин, она-боло Тахтап- унинг анҳори «ёқалаб бордин, Ҳозирги Со- бир Раҳимов киноси борку, худди шу жой- ларда бир эмас, икки тегирмон, нарироғида пахта орталгич завод бўларди. Ҳозир ҳам кўз олдидан кетмай- ди, узун паҳса девор- га яқинлашганимизда ҳовилини «вой, пешо- нам қурсин, энди ни- ма қиламан...» деб йиғлаётган овоз эши- тилди. Кичкинагина эшикни очиб, ичкари андижон. Ҳовилининг ур- тасилиги тут тағил- ги ерсудала бир аёл

Шафёр йигит Соиб аёла бораиш сий билса келди деб ўйлади-ла, шу «сир» билмаси келса ҳам баллиртир- май жим бораверди. Галин яна Соиб ака- нинг ўан бошланди:

— Уруш тўғиб қол- ган эди. Сан билма- йди, «заборни» бу- ларди. Ҳукумат одам бошга тўқмаб нон берарди. Бир кўни одам раҳматлик нон дўкон оидидан уру- ш «заборни» қотоз- ларни топиб келди. У пайларда «забо- ни» йўқотиш от кў- қотиш билан баробар эди. Сўраб-сўришти- риб оғасини топилиб, Ҳеч эсимдан чиқмай- дин, она-боло Тахтап- унинг анҳори «ёқалаб бордин, Ҳозирги Со- бир Раҳимов киноси борку, худди шу жой- ларда бир эмас, икки тегирмон, нарироғида пахта орталгич завод бўларди. Ҳозир ҳам кўз олдидан кетмай- ди, узун паҳса девор- га яқинлашганимизда ҳовилини «вой, пешо- нам қурсин, энди ни- ма қиламан...» деб йиғлаётган овоз эши- тилди. Кичкинагина эшикни очиб, ичкари андижон. Ҳовилининг ур- тасилиги тут тағил- ги ерсудала бир аёл

СУРАТДА: Қалъа- нинг ҳовли томондан кўриниши.



УЛУГ БАТАН УРУШИ

Б. САДУМАРОВ: Улуғ Батан уруши- нинг инвализмдан. Бундан тўрт йил му- қаддам мента қўл би- ли бошқариладиган «Запорожск» автома- шинаси беришган эди. Машинадан кўп фой- даланганлигини тўғри- да у ача ароқсиз аҳ- волга тушиб қолди. Айтганич, уни бепул капитал ремонтдан чи- қармас бўладими?

Жавоб: Амалдаги қонун асосларига кў- ра, Улуғ Батан уруши инвализмларга қўл би- лан бошқариладиган «Запорожск» автома- шиналари ҳар етти йилда бир марта те- кинга берилади. Си- знинг эса давлатдан олганингизга бор-йўғи тўрт йил бўлибди. Би- нобарин шундай экан, бундай авторобиллар текинга капитал ре- монтига чиқариб бе- рилмайд.

А. ХИДИРОВ: На- манган шаҳридан Тош- кентга ўқишга кириш- учун келганам. Ҳуж- жатларини топиш- гаран ўқиб юриш- нинг Навоий қўлида жойлашган. Шу бо- лан менда яна шу кў- чага қанон асос оли- нганлиги тўғрисида маълумоти билан иштиёи туғилди. Ил- тисомини қайтарма- сивчи.

Жавоб: Соиб Шай- ҳонхўроқ қўласи, эн- диликка эса Алишер Навоий номидаги кў- чага хозирги номи 1938 йилда беришган. Ресо- люцияга қалар ҳам ушбу кўча ўша давр учун ача кенг бўл- ган, у шаҳарнинг ик- ки қисмини — янги ва эски шаҳар қисмини бир-бири билан боғлаб туотган.

Хозирги пайта Навоий қўласи замон- вий талабларга жа- воб беришган қилиб мен- гайтирилган. унинг ич- када четидаги кўп ка- ватли турар жой би- нолави, муассасалар, мағазинлар кўча ҳу- снига ҳусн қўшиб ту- рибди.

Ш. РИХСИХЪ

ЖАЕВ: Тошкент те- хнология техникуми е- рда жойлашган, бу техникумда қандай қасб эгалари тайёл- ланиб? Шулар ҳақида билимоқчи эдим.

Жавоб: Тошкент технология техникуми 1-курсуси массивида жойлашган. Бу ерда долларни сақлаш бў- йича ва унинг маҳсу- лотларини савоатла ун- ҳамла озуқа-емта ай- лантириш бўйича те- хник-технологлар ва бухгалтерлар тайёл- ланиб. Ҳама масани- га 8-10-синф маълу- мотларни кишилар қа- бул қилинади. Ҳар йи- ли техникумнинг кун- тузги ва сийриқ бў- лимларида 1360 дан зиёд эш тахсил кў- ромда. Техникумнинг яхши ишхоналарга ла- бораторияларни қўчи- ларга олган назарий билимларини практи- ка билан боғлашда жу- да қўл келмоқда. Бу ер- да студентларнинг конструкторлик бюро- си ишлаб турибди. Техникум студентлари яратган лойиҳалар ёр- дамида Ҳиззах, Ур- ганч, Самарқандда- лон маҳсулотларни ком- бинациялар реконстру- қилинди.

Техникумнинг Тош- кент денгизда 60 ўғрини ёғи спорт пан- сонати бунёд этилган. Рабватлангитиш пўте- вализмни олган ўқиш аёлоқчилар, активист- лар ва спортчилар бу ерда кўпгилли ҳордиқ чиқаришди.

А. РАХИМОВА: Тошкент шаҳрида кў- мўна қўмудларини ре- монт қилиб берадиган ателье бор деб эшит- тим. Шу ателье қер- да жойлашган?

Жавоб: Тошкент шаҳар маийш хизмат кўрсатиш бошқармаси- га қарашли кўпжа- лат ателье ишчилари аҳо- ли буюмларини қайта- дан тикиб бериш, ре- монтидан чиқаришда жонбонлик қўрсатиш- лпти. Ҳукмдалан, шаҳ- ринида кўн-мўна бо- юмларини ремонт қи- либ берадиган ателье ҳам ишлаб турибди. Бу ателье шахомиз- нинг Богдан Хмель- нийский қўчасидаги 3- уйда жойлашган.

Ректор С. М. КАРОМАТОВ.

3 ТОШКЕНТ БЕТ ОҚИМОИ

В. ЗОКИРОВ: Собир Раҳимов рай- он халқ суддаси.

11 АВГУСТ, 1981 й.



Бз гашти.

СУРАТДА: Ленин ном сомоли номли маданият

ва истрохот боғидаги кўнда қайиқда сайр.

• ИНСОН МЕҲНАТИ БИЛАН ГЎЗАЛ ШИФОБАХШ УСИМЛИК

Биология фанлари доктори, Самарқанд университетининг про- фессори Маматқул Ик- ромович Икромов ўзи яратган ана шу ақо- ийб херитани кўрсат- ди. Бу харита кўп йиллик изланишлар, жу- да кўп экспедиция- лар самарасидир. Олим шифобахш доривор ги- ёҳ — лагохилус ўсади- ган жойларни аниқла- ди, шу гиёҳнинг энг бой «яшил» коллек- циалари табиат биз- нинг мамлакатимиз териториясида жам- лаганилиги исботла- ди. Ботаникларга ма- лум бўлган бу гиёҳ- нинг кири бир тур- лан ўтми тўғр хили бизда, асосан Ғзбеки- стоида ўсади.

Қишлоқ ўқитувчи- си Маматқул Ик- ромов Фарғона водий- сида ўзининг биринчи геобарийсини тўплаган- да, Улуғ Батан уру- шида жанг қилиб, ўз ўртоқларини кўп нон йўқотганликлари и кўр- ганда мана шу ши- фобахш гиёҳ ҳақида ўйлаган эди.

Икромов шифо- бахш гиёҳни зўр бе-

риб налай бошлад. Узоқ дараларга бориб, дуч келган жойда ту- нади, сафар халтаси- нинг бўшчилиги соиб- жагчи-разведка а ч и учун ҳеч гап эмас эди. Маматқул Икромов- нинг илгари ботаник- ларга номаълум бўл- ган лагохилуснинг бир турини кашф этиб, ун- га ўзининг дастлабки устои — Проспирков Лагохилуси деб ном берди. Профессор Е- вгей Иванович Про- сирков эш тақикот- чи доривор гиёҳлар- ни ахтаришда тўғри йўл талашга кўмак- лашди. Иккинчи но- маълум гиёҳни у Фар- гона водийсида борган нийоятла самарали экспедициялар хоти- расига — Фарғона лаго- хилуси деб атади. Ғрта Осиё ва Қозғистонда- ги сафарлар давомида тўплаган материал- лар совет олимлари- нинг ишлари кўри- лган нийи ишлари — «СССРнинг доривор гиёҳлари» ўсалган жойлар атласи»га ки- рилиди.

Лагохилус нормал тарзда ривожланиш

Шу ҳужжатларни... —Э, қизиқ эканси- ку! Боғчага жойлашти- раман деб, ҳали унга, ҳали бунга сарғайиб юрасизми. Мана бизда боғча оиди... У шун- дай дед қўнига уриб қўйди. —Хозир нақраа «декретний» отуқсала- ман. Ўзини қизимга, синизкигилман мана бу- ло (у бош бармоғини кўрсатиб) қарайман, овсиниқ. Кўп ҳам эмас, оз ҳам эмас, оинга ати- ги 50 см тўлайсин. Боғча ҳам шу, ҳали у дедди, ҳали бу совга-

ғаликда Мирзачўлда қизларни тақрибга ў- тамади. Профилакто- рийларда механизатор- ларга лагохилусни ичиш тавсия этилди. Бу гиёҳ куч-қувватни қайтариб, кишига бар- ламлик бахш этади. Ишлаб чиқариш сама- радорлиги қариб йи- гирма процент ортди.

Ботаникларнинг XII халқаро конгресси қат- нашчилари Самарқанд олимларининг меҳнат- ларини юқори баҳола- дилар. Уларнинг ил- мий ишлари кўпгина мамлакат тақикотчи- ларини қизиқтирди. «Бу шифобахш усим- лики ўз экинзорлари- мизда ўстиришни мўл- жалламоқдамиз», — деб ёзди Стокгольм- дом профессор Финни Сандберг самарқанд- лик дўстларига.

Маматқул Икромов- нинг халқ лагохилус- нинг ҳамма сирлари ҳам кишиларга аён эмас эканлигига амин. Шифобахш далалар икдорин ўз ишида давом этиб, янги каш- фиётларни кутмоқда.

(ҒТАГ).

дегилар практика билан бигга турли меди- цина мавзуларида су- хабатлар, оғир касалли- кларда оид йилишлар- да катта қизиқиш би- лан иштирок этиш- моқда. Бу суҳбат ва йилишлар студент- лар маънасининг оши- шига фойда бермоқда.

М. ТУХТАБОВ.

СУРАТДА: тўғарак қатнашчилардан бир гуруписи янги қўшиқ ўрга- нишлпти.

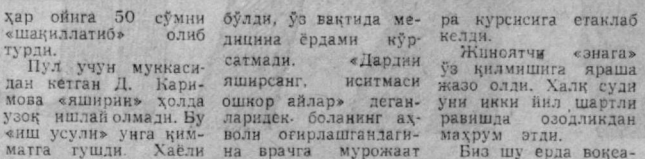
М. Нурдиннов фотолари.

• Қ и л м и ш — қ и д и р м и ш „ЭНАГА“ ЖАЗОЛАНДИ

Ҳозирги космик тез- лиги асрида бола тар- бииси ҳам сўзсиз му- рақабаланиб борапти. Лекин партия ва ҳуку- матимиз эш алодини тарбиялаш, уларнинг соғлом, бақувват, ҳуш- чаққан, эрини ва бах- тнёр ўсишлари, улга- йишлари учун ҳамма шар-шароитларни яра-

тиб бермоқдалар. Бола- ли ва кўп болали она- лар, оидлар учун бе- рилётган имтиёзлар- нинг саногини йўқ... Лекин орамизда ана шу имтиёзларни қорон- гида, бунинг асоси- да ўз миёнафати кўйида бойлашувчилар ҳам топилади. Собир Ра- хмо районидagi 120-бо- лалар боғчаси тарбия- чиси Дилдора Наримова ана шундайлардан бў- либ чиқди. Қўниши Дилдор Мусаввнинг елиб-югурганини кўриб, уни галга тутил:

—Ха, кўшни югуриб қолса, Тикчиликми? —Ишга тушилиш ке- рак. Қўниши боғчага жойлаштирмоқчи эдим.



Ленин номили республика пионер ва ўқувчилар саройи қошидаги ўзу- чилар бадий ҳавасдорлик коллективини ўз репертуарини замонавий кўй ва кишилар билан тобора бойитиб бермоқда.

СУРАТДА: тўғарак қатнашчилардан бир гуруписи янги қўшиқ ўрга- нишлпти.

М. Нурдиннов фотолари.

ра курсига етаклаб келди. «Дардин ишларсанг, иситмаси ошкор айлар» деган- лардек боланинг аҳ- волни оғирлашгандаги- на врачга мурожаат этилди. Лекин кеч бўлиб эди... «Қиличи» қидир- миш» деганлардек, Д. Наримованинг ўта масъулиятсизлиги и г и, пул, нафе бандаси эканлиги, манфаатпа- растлиги уни суд қо-

1982 ЙИЛ КИЙИМЛАРИ

ЯРМАРКА ИШИДА 22 ТА КОРХОНА ВА 65 САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ, БАЗАЛАР ВА ИИРИК МАГАЗИНЛАР ҚАТНАШДИ.

Улгуржи харидорларга бадий-техника советининг талабчан аъзолари, эстетика ва давлат аттестат комиссияси томонидан маъқулланган 2000 дан кўпроқ буюмлар намунаси ҳавола этилди.

Намунага қўйилган коллекцияларнинг аксарияти «Н» индексли (оригинал модаларга янгиликлардан), учдан бир қисми эса давлат Сифат белгилли модалардан иборатдир.

Ярмарка яхши анъанага мувофиқ, республика Модалар уйи бадий-моделчилари томонидан 1982 йилги кийимлар модасининг ривожланишига қараб планлаштирилган модалар асосида ишлаб чиқилган бирмунча характерли саноат модаларини намойиш қилиш билан очилди.



ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ ВА САВДО МИНИСТРЛИГИ 1982 ЙИЛДА УЛГУРЖИ СОТИЛАДИГАН КИЙИМЛАР БЎЙИЧА 28 ТА РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИНИ ЎТКАЗДИ

МОДА — 82 МАСЛАХАТ БЕРАДИ,
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ...

...Иккита етакчи кўриниш: классик ва спорт — кундаликка. Кундалик-спорт кўринишидаги кийимларнинг ихчам ва оддийлиги, классик усулда тикилганлиги — хотин-қизлар қатори эркеклар кийим-кечақларининг ҳам характерли белгиси бўлиб қолади. Ҳаётнинг кундалик бир меъёрида ортиб бораётган талабларни ҳисобга олган моделчилар кўпчиликка маъқул тушадиган модаларни яратишга интилоқдалар.

1982 ЙИЛ НУСХАЛАРИ

Тўғри бичиқ — етакчи нусха бўлиб қолади. Трапезияли, бели қисқик, сал ёпишиб турадиган бичиқлар модалигича қолади.

Тўғри бичиқ кийимлардаги алоҳида янгилик шундан иборатки — кийимларнинг узун бўйлиги бир мунча қисқаради ва тиззадан 4 — 5 см. паст ёки баланд бўлади.

Трапезияли нусха — сўнгги йилларда одат бўлганидек, мавсумий пальто ёки плашлардагина қўлланиб қолмай, балки ёзлик кўйлақларга ҳам ўтади. Унинг характерли томони шундаки, кокет ёки ўйма ёқадан пастга томон қийиқ бурма ёки гофре шаклда кенгайиб давом этади.

Қисма бел нусха — меҳмондорчиликка кийиладиган кийимларда кенг қўлланилади. Бундай кийимга белбоғ қилиш характерлидир.

Сал ёпишиб турадиган нусха — анъанавий классик модалаги кийимларга тавсия этилади.

Кийимларга тах солиш, бурма солиш, ёқасига гул солиш, ҳошия қўйиш, қўшма қилиш, чўнтак очиш, қопқоқ ёпиштириш, икки томонидан чоклаш тавсия этилади. Бу ҳашамлар киши диққатини жалб этмаслиги керак. Ҳар бир кийим ўз формасини йўқотмаган ҳолда мутаносиб бўлиши керак.

1982 йилги модалар ранги СССРда ва чет элларда тўқилган матолар ва материаллар модасининг ранги асосида харидорлар талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олинган ҳолда мувофиқлаштирилди ва уч хил ранг-группасига бўлинди:

- I группа — алып бинафшаси;
- II группа — олтин соққалар;
- III группа — мовий-суви.

Модалар рангларнинг характерли белгиси — рангларнинг ниҳоятда бир-бирига мос танланганлигида, гулларнинг ёрқинлигидадир.

ҚУЙИДАГИ РАНГЛАР МОДАСИ ТАВСИЯ ЭТИЛАДИ:

аёллар кийимлари учун ёрқин ва ўртача ёрқин туслар;

эркеклар кийимлари учун — ўртача, тўқроқ, сипо тусли;

ёшлар кийим-кечақлари учун ёрқин, шўхчан ранглар.

1982 йилги тўқималар ва материаллар модаси икки хил бўлади: шиқик, сидирға, юпқа, юмшоқ, энли, текис матолар.

Хотин-қизлар кийимлари — конструктив йўллари оддийлиги ва шу билан бир вақтда хиллари аниқлиги билан фарқ қилади. 1982 йил модаларида бичиқларнинг оддийлиги, нусхаси аниқлиги кўзга ташланиб туради. Бу кийимларда турли хил материаллар қўлланилганлиги ва комплекташнинг соддалиги кийимлар комплексини ишлаб чиқиш имконини берди. Бу билан костюмларнинг кўринишлари ҳам хилма-хил бўлмоқда.

Модалар ансамбли фольклор асосида ишланган деталарни жонлантиради. Романтик деталларнинг меъёрида қўлланилиши модаларда ўзига хос жозибани акс эттиради.

Эркеклар кийимлари узунлиги, кенглиги ва материалнинг қўлланилиши билан ўзига хос характерни акс эттиради. Юпқа матолар, сипо ҳашамлар, ўртача кенлиги эркеклар кийимига хос хусусият бўлиб қолади.

Кийимларнинг бир хил мезонда, сипо тикилганлиги эркекларга ярашиқлидир. Бу кийимлардаги оз бўлса-да, ҳашамлар уни янада зебо қилиб юборган.

Ёшлар кийим-кечақлари — бир қарашда спорт кийимига ўхшайди. Шу билан бирга, ёшлар кийим-

кечақларини яратишда халқимиз кийим-кечақларидаги алоҳида элементлар ҳам қўлланилган. Турли услубдаги кийимлардан олинган элементлар бутун ансамблини ҳосил қилган. Кийимларни комплекташ принципи бундан буён ҳам ривожлана беради: камзул, шим, калта камзул, юбка, блузка, нимча, тўр кўйлақ, сарафан ва бошқалар.

Ёшлар кийимларининг универсаллиги ва функционалиги фикри белгиланган. Ёшлар кийим-кечақларини яратишда кўзга ташланадиган рангли уқалар, чийдухоба, тери ва бошқа материаллардан ҳашамлар қўлланилган.

Ёшлар кийим-кечақлари ансамблини вужудга келтиришда рангларнинг бир-бирига ҳамоҳанглигига алоҳида эътибор берилган.

Кийимларнинг кўзга яққол ташланиши ва ниҳоятда хилма-хиллиги уларга киритилган қўшимчалардир. Қизлар, шунингдек, ёшлар кийим-кечақларини яратишда 1982 йилда хотин-қизлар ва эркекларга тавсия этилган модалаги кийим-кечақларда қўлланилган янгиликлардан фойдаланилган.

Биз Сизларни ана шу коллекциялар намунасининг бир қисми билан ҳамда ана шу кийимларни тақдим этадиган корхоналар билан таништирамиз:

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент «Қизил тоғ» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси улгуржи харидорлар билан келишиш учун 1982 йил модаларининг катта коллекциясини тайёрлади. Тақдим этилган намуналар орасида 61 янги модала ҳозирги пайтда ишлаб чиқарилаётган 87 модалага, беш бурчакли фахрли белги қўйилган 35 модалага, бичиғи ва фасони янгитдан яратилган «Н» индексида тавсия этилган 20 модалаги буюмлар бор.

Ҳар сафаргидек бу сафар ҳам болаларга алоҳида эътибор берилган. Болаларнинг 64 хил модалаги кийимлари савдога таклиф этилган.

Тошкент тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси 1982 йилда 200 модала, жумладан, 126 таси — янги, 28 таси — «Н» индекси билан, 56 таси — давлат Сифат белгиси билан, 93 таси — болалар учун тайёрланган модалар таклиф этган. Тикув бирлашмасининг республикамиздаги хотин-қизларга тавсия этилган кўйлақлари, костюмлари, сарафанлари ва халатларининг модалари ўзининг ярашиқлиги, чиройлилиги ва пухталиги билан фарқ қилади. Бу кийим-кечақлар замонавий нусхада, рангдор модала газмоллардан тикилгандир.

Самарқанддаги «8 Март» номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ярмаркада ўзининг ёрқин рангли, енгил, қулай ва ҳаммабоп кийимларини намойиш этди.

Бирлашманинг болалар ва катталар учун юпқа капрон ҳамда аралаш тўқимадан тикилган пальто ва калта камзуллари алоҳида кўзга ташланади. «Ияжу», аралаш тўқима материалдан баҳор ва эрта куз пайтларида кийишга мўлжаллаб тикилган калта камзуллар, спортда ва дам олишда кийиладиган калта камзуллар эркекларга мўлжалланган.

Бирлашма жами — 89 та буюм, жумладан, 57 та — янги модала, 32 таси — болалар учун, 24 таси — давлат Сифат белгилли, 16 таси — «Н» индекси билан тайёрланган модала буюмлар тавсия этган.

Бир неча йиллардан буён эркеклар модалари ёрқин, янги гоё ва таклиф асосида яратилган кийим-кечақлардан иборат бўлиб келмоқда.

Ҳозир эркекларнинг кийим жовонлари ҳаддан ташқари кўп хилма-хил кийимлардан иборатдир.

Тошкентдаги Ленин орденли, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ўзининг костюм ва камзулларини таклиф этади.

Эркеклар кийимларининг оддий ва мақсадга мувофиқ бўлиши ҳозирги замон талабларига асосан уларга ишлатиладиган матолар ва нусхаларга алоҳида эътибор қаратиладигандир.

Жами 56 модель, жумладан 38 та — янги, 10 та — болалар, 7 та — янгилик, 10 та — давлат Сифат белгилли модала таклиф этилган.

1982 йилги кийимларнинг улгуржи савдо ярмаркасига ўзаро битишиш мақсадида эркеклар ва ўғил болалар кўйлақларининг кўп хиллари қўйилган.

Эркекларнинг кўйлақлари — асосан Наманган тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Қўқондаги Охунбобоев номли тикувчилик фабрикаси ҳамда Қаршидаги СССР 50 йиллиги номли тикувчилик фабрикаси маҳсулотларидан иборатдир.

1982 йилги кийим-кечақлар хилларининг ниҳоятда бойлиги тақлиф этилган фасонларнинг кўпчилигиданга эмас, шу билан бирга «Ўзшвейпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ана шу мақсадда харид қилган тўқималарининг хилма-хиллигига ҳам боғлиқдир.

Хотин-қизлар учун кўзга яққол ташланиб турадиган ёрқин гулли кийимлар ҳам сотувга қўйилган. Бундай кўйлақларни кийиб юрган зебо қиз-жувонларни Ўзбекистон шаҳарлари ва қишлоқларининг кўчаларида учратиш мумкин. Бундай миллий либослар республикамизда ишлаб чиқарилган хон атлас, табиий ва сунъий шойи матолардан тикилади.

БОЛАЛАРИМИЗ УЧУН

Кийим болаларни тарбиялайди — шунинг учун ҳам болаларга қулай, чиройли ва хушбичим кийимлар яратишга катта эътибор қаратишган.

Ярмаркада намойиш этилган ҳамма намунадаги кийимларнинг ярмидан кўпи болаларга аталган эди. Республикадаги деярли ҳамма корхоналар болалар ва ўсмирлар учун кийим-кечақлар тикади, шу билан бирга болалар кийим-кечақлари тикишга ихтисослаштирилган корхоналар ҳам бор. Ясли ёшдан то ўсмир ёшгача бўлган болаларни ўзининг кийим-кечақлари билан кийинтирадиган Чирчиқдаги «Гунча» тикувчилик фабрикаси шулар жумласидандир.

Фабрика ярмаркада ўзаро келишиш мақсадида 119 моделни, жумладан, 72 таси — янги, 31 таси — давлат Сифат белгилли, 4 таси — «Н» индекси модаларини намойиш этди.

ТРИКОТАЖ МОДАДАН ҚОЛМАЙДИ!

Трикотаж кийимларини расмийлаштиришда классик йўналишта мойиллик бор, деб тахмин қилинмоқда. Ёшлар кийимлари спорт усулида ва романтиклиги билан фарқ қилади.

Домо модала ва ярашиқли, деган сўзлар «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан эркеклар, хотин-қизлар, болалар учун трикотаждан тайёрланаётган кўйлақлар, костюмлар, ички кийимлар учун ниҳоятда характерлидир. Ҳозир Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган трикотаж буюмларнинг 70 процентга яқини бош корхона ва унинг филиалларида тайёрланмоқда.

Етакчи корхона — Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ярмаркада қуйидагиларни намойиш этди: ялтироқ материалдан янги модала тикилган байрам кўйлақлари, болалар костюмлари ва ползулки, пахмоқ халат, кўйлақ, ажойиб ҳашамли спорт костюмларининг янги намуналари: кичик чўнтакли, икки хил рангли, турли матодан тикилган.

Аралаш полотнодан тикилган буюмлар енгил, бўёғи айнамайдиган ва пухта бўлади.

Ярмаркада Андижондаги ВЛКСМ 50 йиллиги номли трикотаж фабрикасининг ички трикотаж буюмлари, Бухородаги Тельман номли трикотаж фабрикасининг болалар учун тайёрланган трикотаж буюмлари кенг асортиментда қўйилган.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Бугун Сиз 1982 йил учун тавсия этилган модалар билан танишидигиз. Бу билан Ўзбекистондаги енгил саноат корхоналари Сизларни қандай кийимлар билан кийинтирмоқчи бўлганини билиб олдингиз.

Сичков ва талабчан савдо ходимлари буюмларнинг энг яхши намуналарини танлаб олишди. Сиз ана шу буюмлар билан келаси йили магазинлар пештачталарида танишасиз.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Марказий лойиҳалаш-конструкторлик ва технология бюроси.